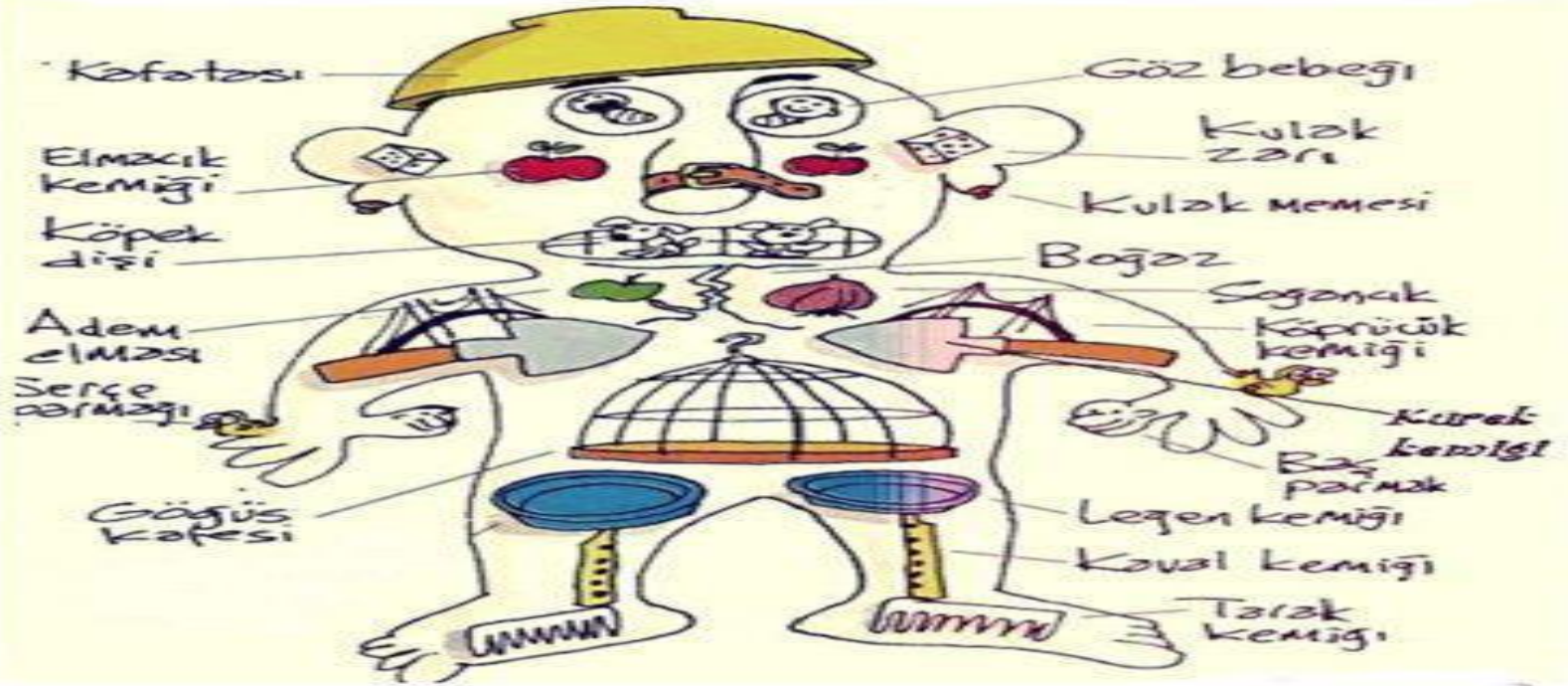
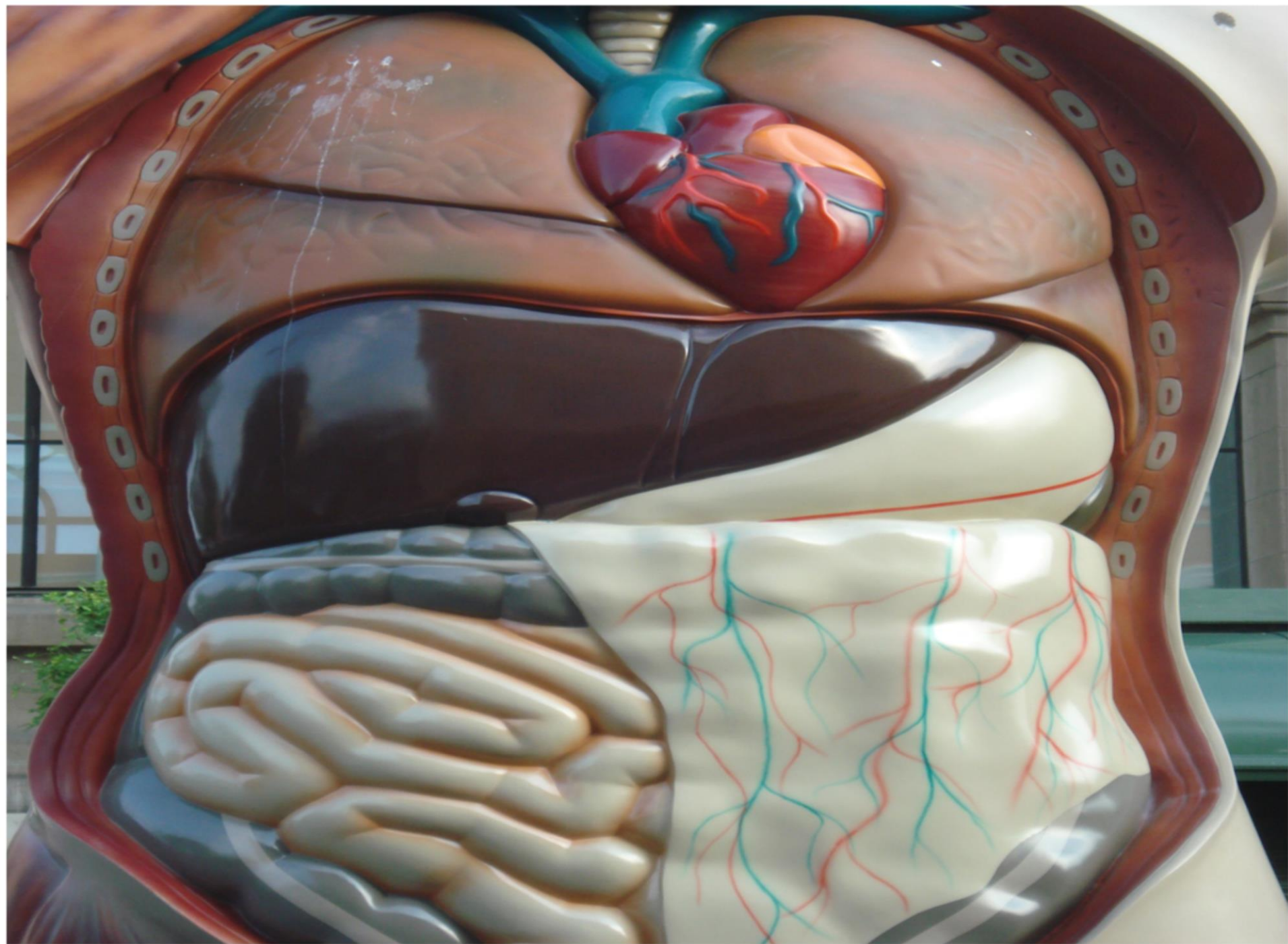


İNSAN VÜCUDU

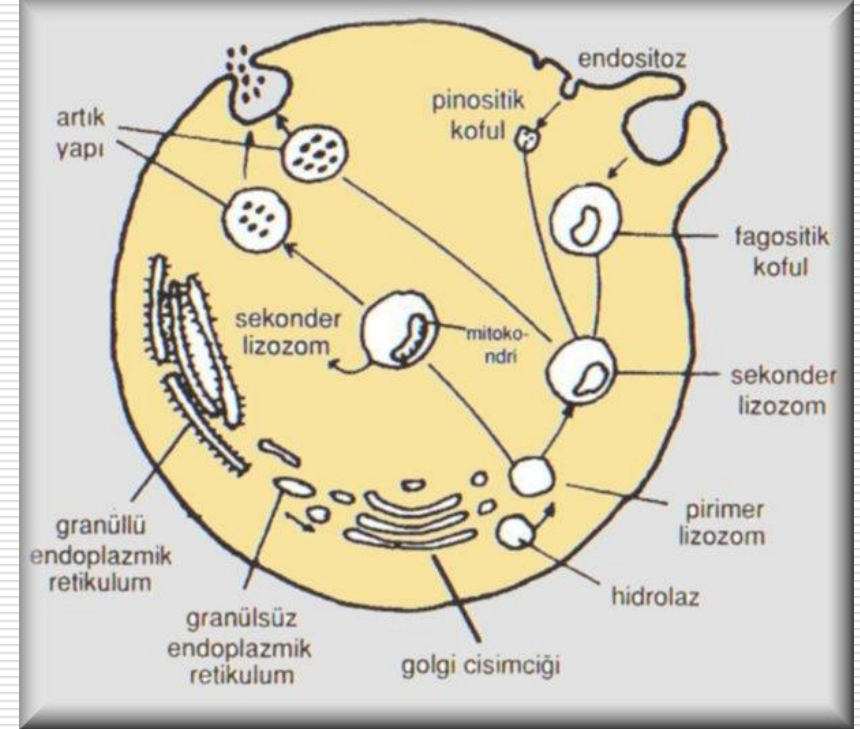
Türünün Tek Ördeği



<http://www.facebook.com/TURUNUN.TEK.ORDEGI>



HÜCRE: İnsan vücudunun en temel yapı taşıdır.



DOKU: Aynı özellik ve işleve sahip hücre grubunun oluşturduğu yapılardır (Epitel doku, bağ dokusu, kas dokusu, sinir dokusu).

ORGAN: Kendine özgü görevleri olan dokuların biraraya gelmesi ile oluşan yapılardır (kalp, akciğer, mide, pankreas, beyin vb.).

SİSTEM: Kendine özgü görevleri yerine getirmek için çeşitli organların bir araya gelerek oluşturduğu vücut yapılarıdır.

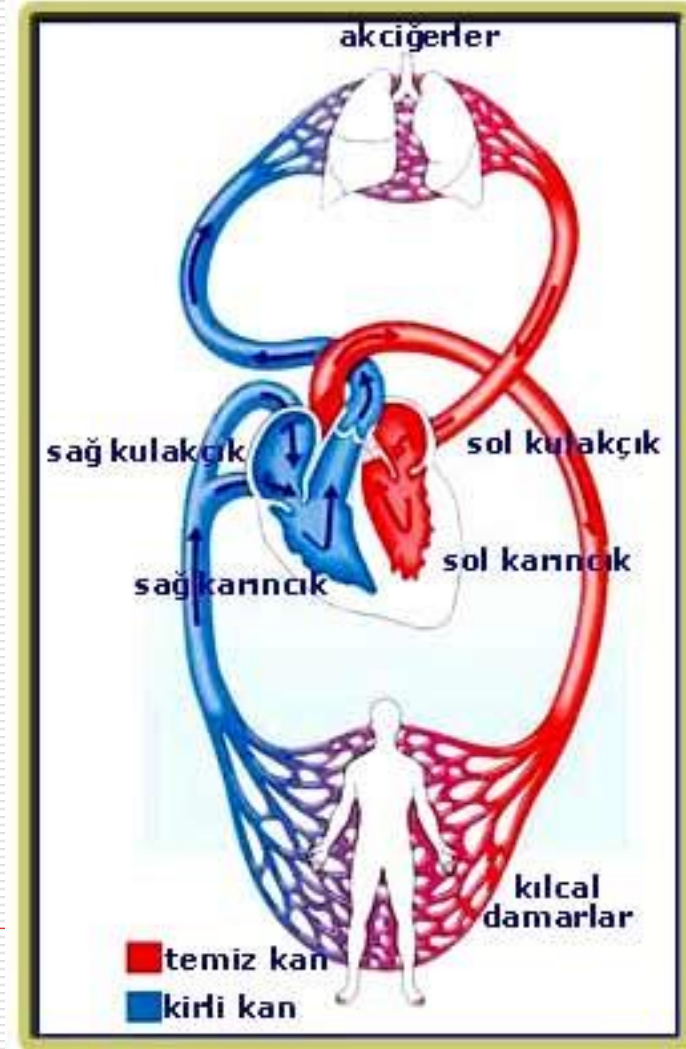
- Dolaşım Sistemi
 - Solunum Sistemi
 - Sinir Sistemi
 - Hareket Sistemi
 - Boşaltım Sistemi
 - Sindirim Sistemi
-

DOLAŞIM SİSTEMİ

Vücudun ihtiyacı olan oksijeni, besini, hormonları ve koruyucu elemanları hücrelere taşımak ve geriye toplamakla görevlidir.

Üç yapıdan oluşur:

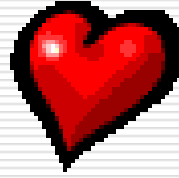
- * Kalp
- * Damarlar
- * Kan





DOLAŞIM SİSTEMİ

KALP; Göğüs kafesinin ortasında bulunur ve iki bölümden oluşur. Damarlar aracılığı ile kanı vücuda pompalar.



Kalp atımlarının atardamara yaptığı basınca **nabız** denir.

İstirahat halindeyken:

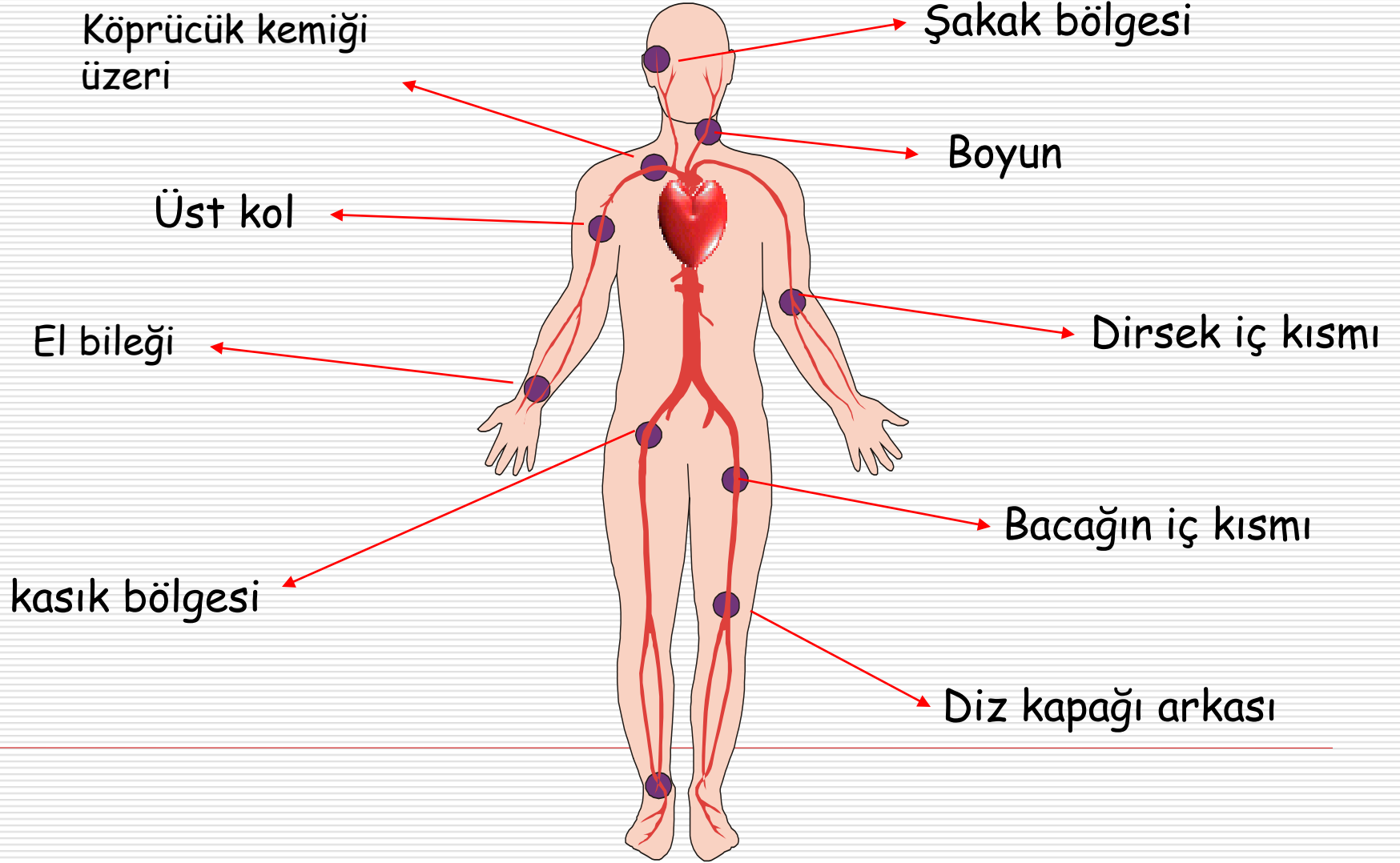
Yetişkinde nabız sayısı : **60-100 / dk**

Çocuklarda nabız sayısı: **100-120 / dk**

Bebeklerde nabız sayısı: **120-140 /dk**



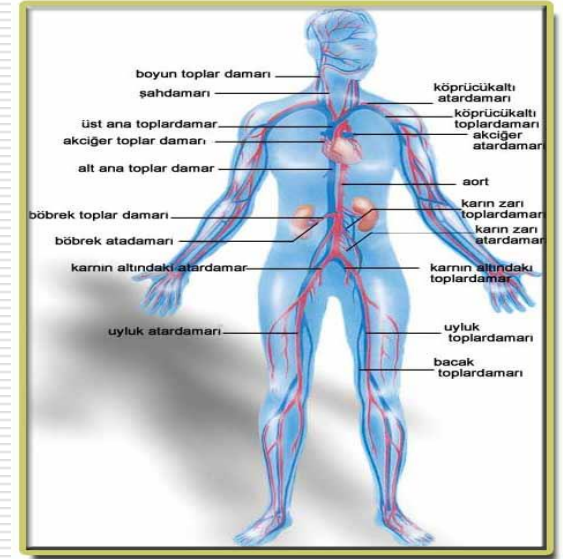
VÜCUTTAKİ NABIZ (BASI) NOKTALARI



DOLAŞIM SİSTEMİ

DAMARLAR

- Atardamar
- Toplardamar
- Kılcaldamar



KAN

Dolaşım sistemi içinde bulunur. Oksijen ve diğer besleyici öğeleri hücrelere taşır ve hücre atıklarını toplar. Yetişkin bir kişide 4-5 litre (**vücut ağırlığının 1/13'ü**) kadar kan bulunur.

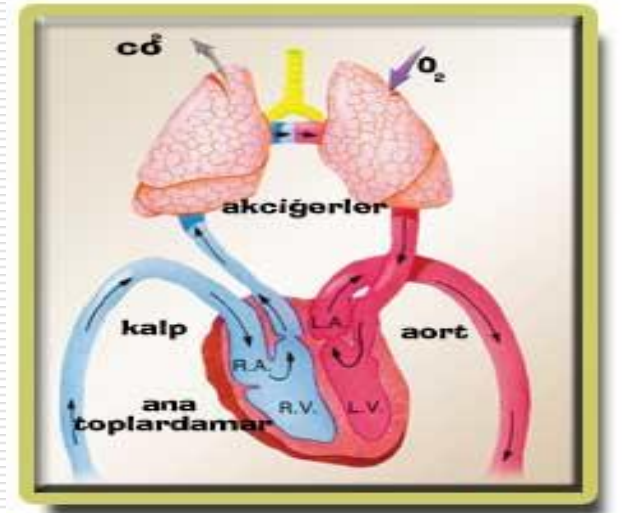
Kanın Vücuttaki görevleri ;

- Oksijen ve besin öğelerinin taşınması (taşıma)
 - Vücut sıcaklığını koruma (ısı ayarlama)
 - Vücudu iç ve dış enfeksiyonlara karşı koruma (savunma)
 - Kanamanın durdurulması (pıhtılaşma)
-

Vücutun ihtiyacı olan oksijeni (O_2) alıp; zararlı karbondioksiti (CO_2) dışarı atar.

İki bölümden oluşur;

SOLUNUM YOLU	AKCİĞERLER
Ağız-Burun Burun Boşluğu Yutak Damak Soluk Borusu	Bronşlar Bronşçuklar



SOLUNUM SİSTEMİ

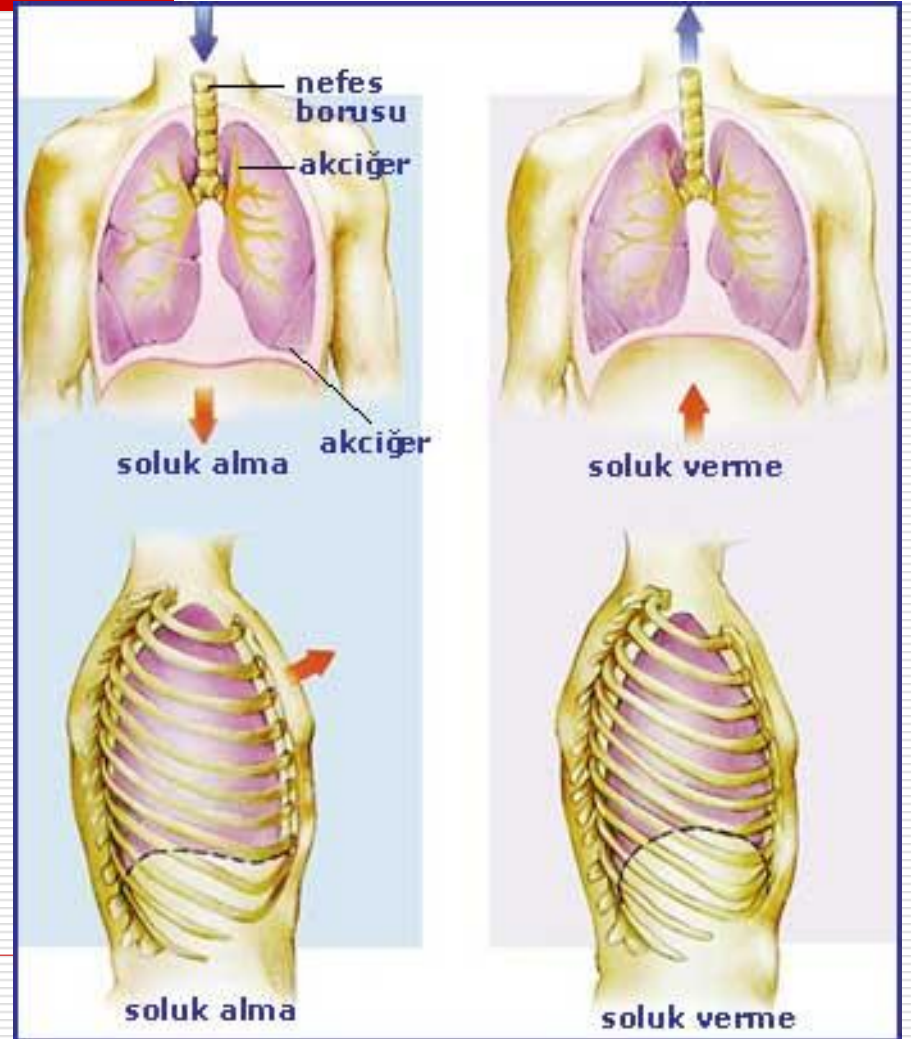
Solunum sayısı

İstirahat halindeyken:

Yetişkin 12-20/dk.

Çocuk 16-22/dk.

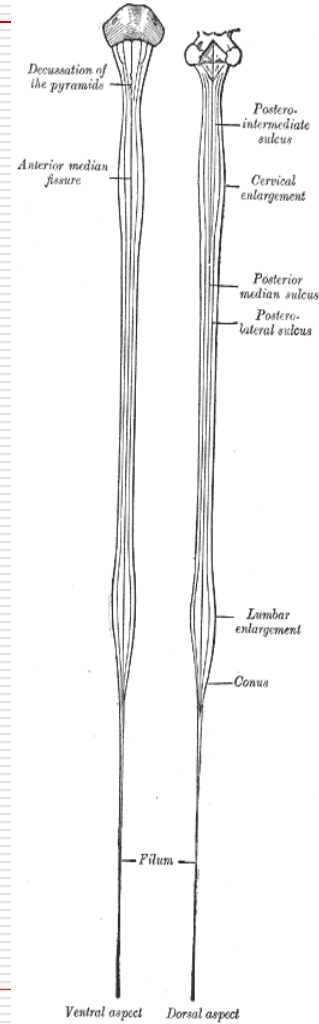
Bebek 18-24/dk.

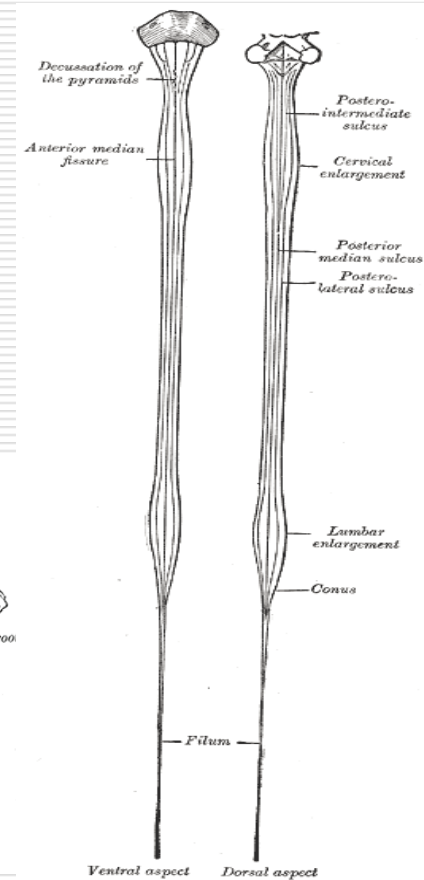
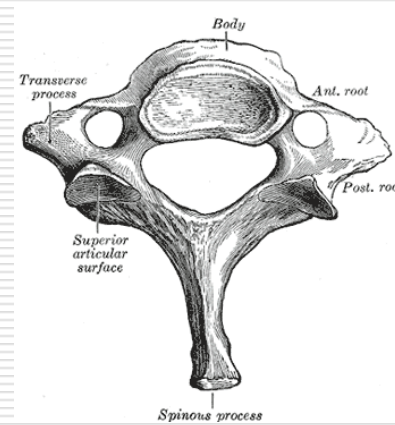
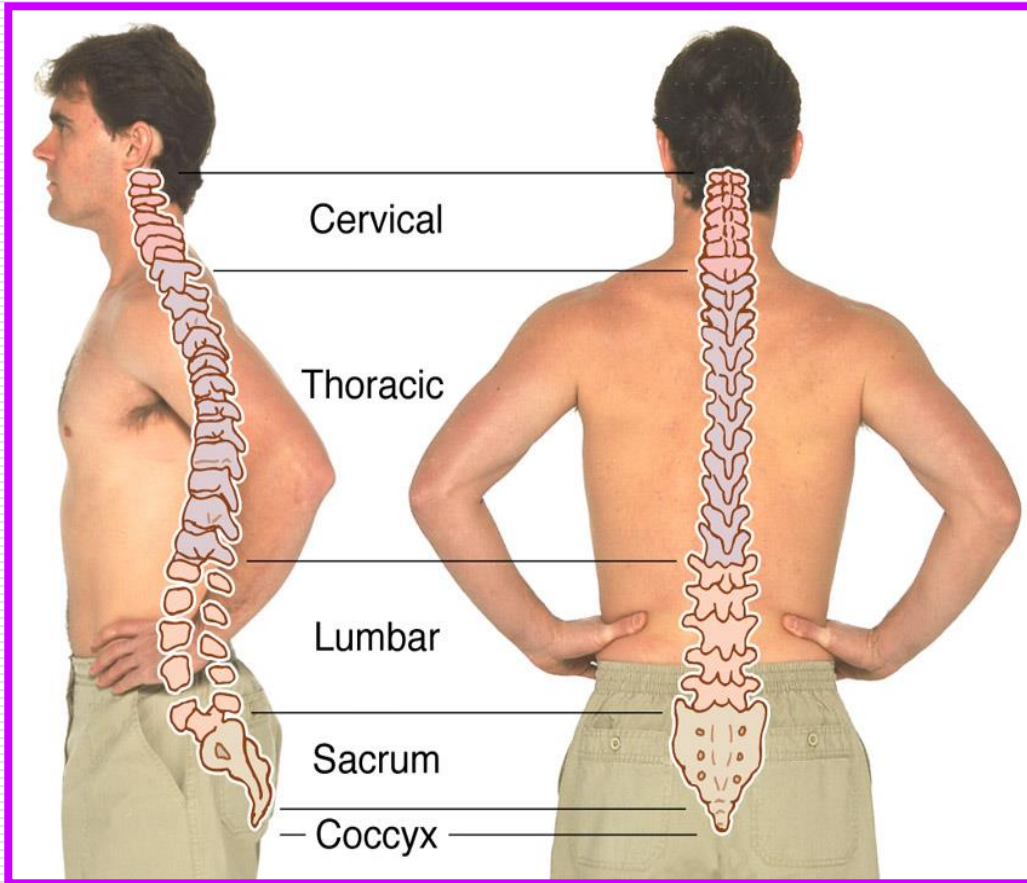


SİNİR SİSTEMİ

Sinir sistemi; algılama, anlama, hareketlerin uyumu-dengesi, solunumu ve kalbin çalışmasını kontrol eder.

Sinir sistemini oluşturan organlar; kafatası kemiği içine yerleşmiş olan beyin, beyincik ve omurilik soğanıdır.



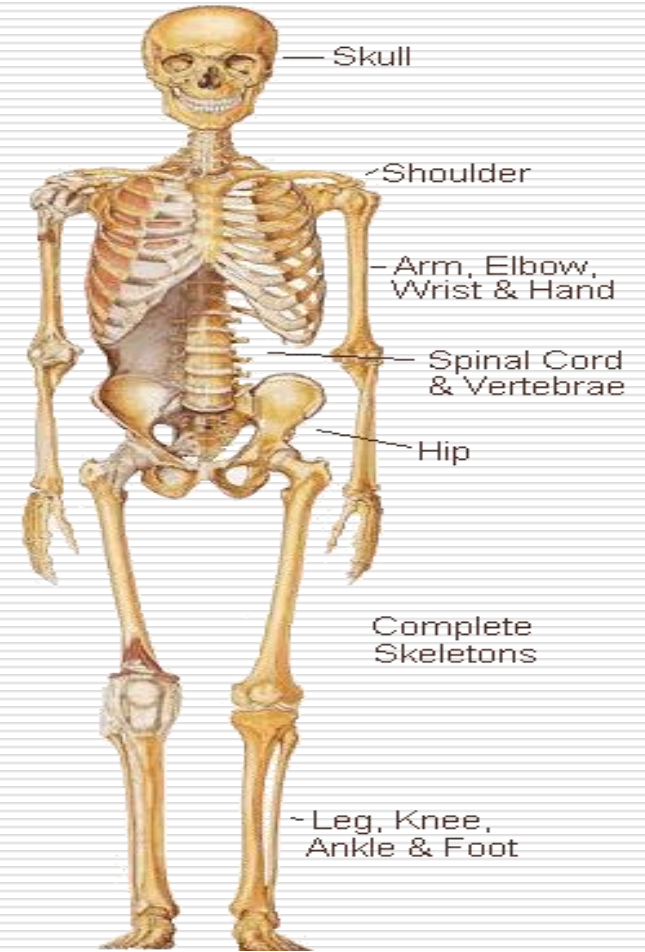


HAREKET SİSTEMİ

Vücutun hareket etmesini ve desteklenmesini sağlar, koruyucu görev yapar.

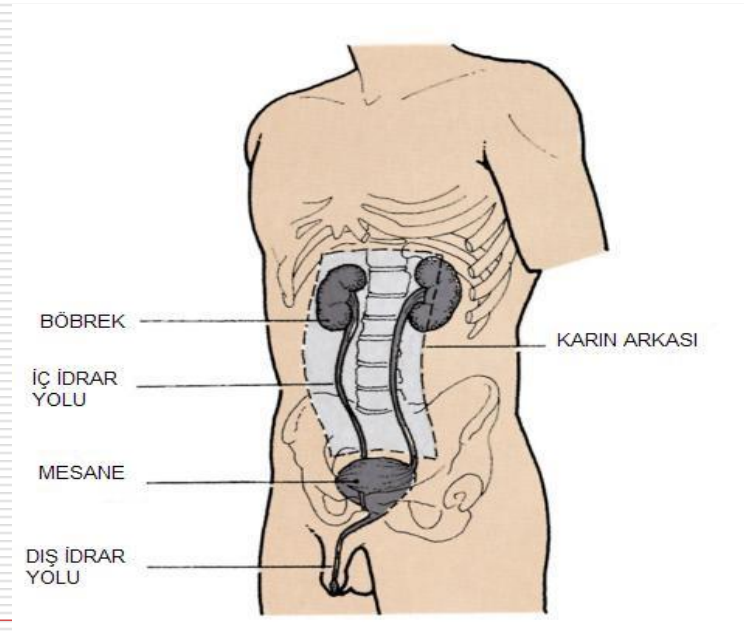
HAREKET SİSTEMİ

- 1 Kemikler (206)
- 2 Eklemler
- 3 Kaslar



Kanı süzerek gerekli maddelerin vücutta tutulması ve zararlı olanların atılması görevini yaparak; vücutta iç dengeyi korur.

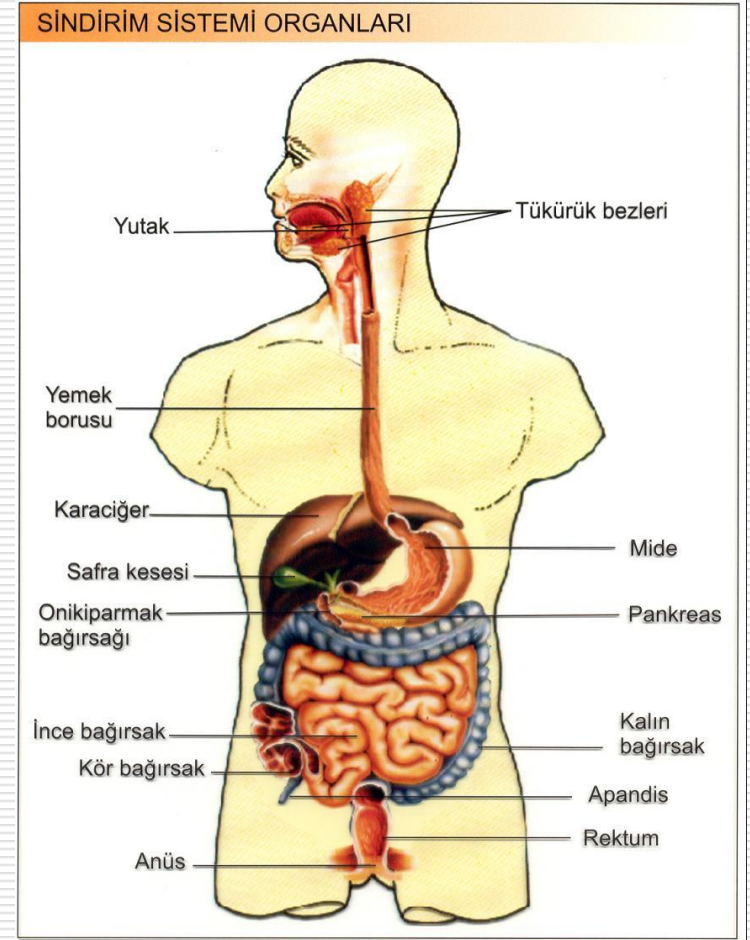
- Böbrek
- İdrar borusu
- İdrar kesesi
- İdrar kanalı



SİNDİRİM SİSTEMİ

□ Ağızdan alınan besinlerin öğütülerek sindirilmesini ve kan dolaşımıyla vücuda dağıtılmasını sağlar.

- Dil ve dişler
- Yemek borusu
- Mide
- Safra kesesi
- Barsaklar



Yaşam bulguları dediğimizde, H/Y'nın ;
Bilinci,
Solunumu,
Dolaşımı,
Vücut ısısı,
Kan basıncından
söz edilmektedir.

1.Bilinç Durumu

Hasta/yaralının bilinç düzeyi yaralanmanın türü ve ağırlık derecesinin göstergesidir.

Bilinç düzeyi

Bilinç açık: Kişi tüm uyarılara (sözlü ve ağırlı) cevap verir.

Bilinç kapalı: Kişi hiçbir uyarana cevap vermez.

2.Solunum Sıklığı:

Kişinin bir dakika süresince, aldığı ve verdiği nefes sayısıdır.

Hasta/yaralının solunumun değerlendirilmesinde;

- Solunum SIKLIĞINA,
 - Solunum RİTMİNE,
 - Solunum DERİNLİĞİNE bakılır.
-

3.VÜCUT ISISI

Vücut ısı; yetişkin ve çocuklarda koltuk altından, bebeklerde ise makattan ölçülmektedir.

Yetişkin bir insanın vücut ısı $36,5^{\circ}\text{C}$ 'dir.

$41-42^{\circ}\text{C}$ de hayati tehlike başlar ve ölümcüldür.

$34,5^{\circ}\text{C}$ ve altındaki durumlarda da hayati tehlike görülür.

31°C altı ölümcüldür.

4.KAN BASINCI

Kalbin kasılma ve gevşeme anında damar duvarına yaptığı basınçtır. Kalbin kanı pompalama gücünü gösterir.

Normal kan basıncı değeri;

Büyük tansiyon için 100-140 mmHg,
Küçük tansiyon için 50-90 mmHgdir.

SORU-1

•İstirahat halinde yetişkin bir insanın normal nabız değerleri aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Dakika da 12-20 nabız
 - B) Dakika da 40-50 nabız
 - C) Dakika da 30-40 nabız
 - D) Dakika da 60-100 nabız
-

SORU-2

•İstirahat halinde yetişkin bir insanın normal solunum sayısı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)Dakika da 5-10 soluk
 - B)Dakika da 12-20 soluk
 - C)Dakika da 30-40 soluk
 - D)Dakika da 60-80 soluk
-



HASTA/YARALININ

İLK VE İKİNCİ

DEĞERLENDİRMESİ

1.Derecede önceliği olan hasta/yaralılar (Ağır)

- Bilinci kapalı olanlar,
 - Soluk alıp – veremeyenler,
 - Şiddetli kanaması olanlar,
 - Ağır yanığı olanlar.
-

2.Derecede önceliği olan hasta/yaralılar (Orta)

- ➔ Orta derecede kanaması olanlar,
- ➔ Orta derecede yanığı olanlar,
- ➔ Kırık ve çıkığı olanlar.

3.Derecede önceliği olan hasta/yaralılar (Hafif)

- ➔ Sıyrık ve burkulması olanlar,
 - ➔ Hafif derecede kanaması olanlar,
 - ➔ Hafif yanığı olanlar.
-

HASTA/YARALININ İLK DEĞERLENDİRME AŞAMALARI

➤ *Bilinç Durumunun Değerlendirilmesi*

Yetişkin ve çocuklarda bilinç kontrolü;
Omuzlarından dokunarak ve seslenerek,

Bebeklerde bilinç kontrolü;
Bebeğin ayak tabanına vurulması ile yapılır.

HASTA/YARALININ İLK DEĞERLENDİRME AŞAMALARI



HASTA/YARALININ İLK DEĞERLENDİRME AŞAMALARI

A

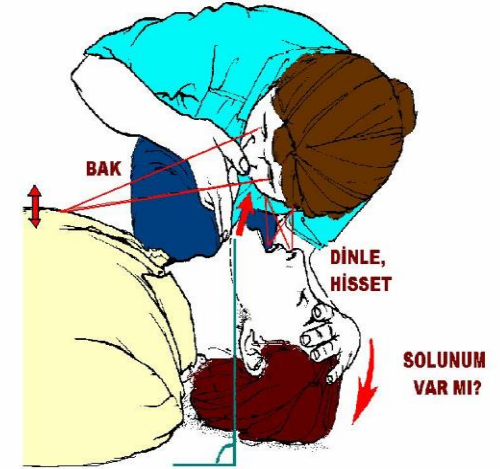
B

C

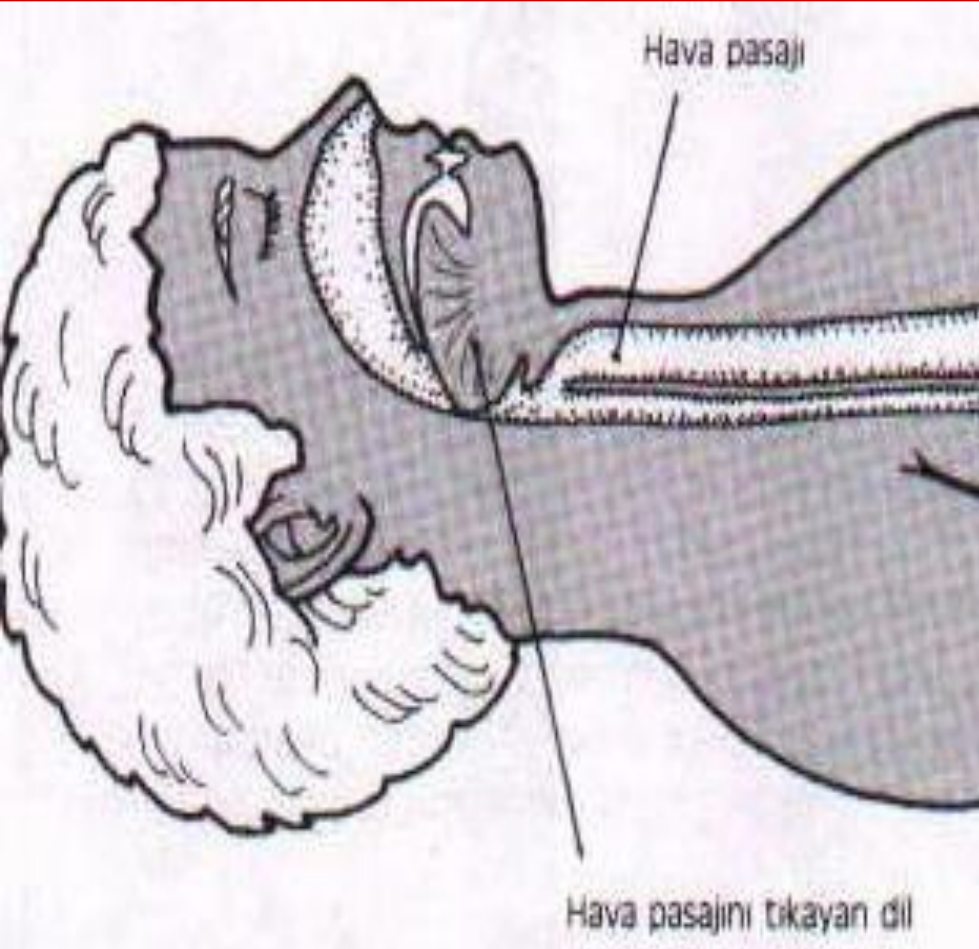
HASTA/YARALININ İLK DEĞERLENDİRME AŞAMALARI

A- Solunum yolu açıklığının değerlendirilmesi / sağlanması (AIRWAY)

- Hasta/yaralının ağız içi kontrol edilerek yabancı cisim varsa iki parmakla (cımbız yöntemi) çıkarılır.
- Bir el hasta/yaralının alnına konulur; diğer el ile çene tutularak baş geriye doğru itilip **baş geri-çene yukarı** pozisyonu verilir.



Hava yolu açıklığının sağlanması



HASTA/YARALININ İLK DEĞERLENDİRME AŞAMALARI

B- Solunumun değerlendirilmesi (BREATHING)

1. İlk yardımcı; **bak-dinle-hisset** yöntemiyle solunum yapıp yapmadığını 10 sn süreyle değerlendirir.
-

HASTA/YARALININ İLK DEĞERLENDİRME AŞAMALARI

- Hasta/yaralının, bilinci kapalı ve solunumu yoksa; derhal **temel yaşam desteğine** (yetişkinlerde göğüs basısı, çocuk ve bebeklerde 2 solunum) başlanır.
 - Bilinci kapalı ve solunumu varsa; hasta/yaralıya **koma pozisyonu** verilir.
-

İKİNCİ DEĞERLENDİRME

İlk değerlendirme ile hasta/yaralının yaşam belirtilerinin varlığı belirlendikten sonra ilk yardımcı ikinci değerlendirme aşamasına geçerek, baştan aşağı muayene yapar.

A. Görüşerek Bilgi Edinme ve Yaşam Bulgularının Değerlendirilmesi

- Kendini tanıtma,
 - Hasta/yaralının ismini öğrenme ve ismiyle hitap etme,
 - Hasta/yaralının endişelerini gidererek rahatlatma,
 - Olayın kapsamı ve koşullarını öğrenme,
 - Kişisel özgeçmişi sorma,
 - En son ne yediği, kullandığı ilaçlar ve alerjisini öğrenme.
 - Hasta/yaralının bilinç durumu, solunumu, vücut ısı ve nabzını değerlendirme
-

B. Genel Vücut Muayenesi

- Baş muayenesi
 - Bilinç düzeyi, anlama ve algı düzeyi,
 - Saçlı deri, baş ve yüzde yaralanma ve morluk olup olmadığı,
 - Kulak ve / veya burundan sıvı ve / veya kan gelip gelmediği,
 - Ağız içinde yabancı madde olup olmadığı kontrol edilir.
-

HASTA/YARALININ İKİNCİ DEĞERLENDİRME AŞAMALARI

- Boyun muayenesi
 - Ağrı ve hassasiyet durumu,
 - Şişlik ve şekil bozukluğu olup olmadığına,
 - Şah damarından nabız sayısı ve nabzın ritmi bakılır.
-

HASTA/YARALININ İKİNCİ DEĞERLENDİRME AŞAMALARI

- Göğüs kafesi muayenesi
 - Solunum sayısı, ritmi ve derinliği,
 - Saplanmış cisim, açık yara, şekil bozukluğu, morarma, kanama, ağrı olup olmadığı kontrol edilir.
-

- **Karın muayenesi**
- Saplanmış cisim, açık yara, şişlik, şekil bozukluğu, morarma, kanama, ağrı, duyarlılık olup olmadığı,
- Karın yumuşaklığının normal olup olmadığı,
- Bel ve kalça bölgesi de benzer belirtiler dikkate alınarak kontrol edilir.



HASTA/YARALININ İKİNCİ DEĞERLENDİRME AŞAMALARI

▪ Kol ve bacak muayenesi

- Kuvvet - his kaybı, ağrı, şişlik, şekil bozukluğu işlev kaybı, kırık, çıkık ve burkulma olup olmadığına bakılır.
- Nabız noktalarından nabız kontrolü yapılır.
- Tüm muayene bulguları kaydedilir.
- Hasta/yaralı 2-3 dk da bir kontrol edilmelidir.



